

Digipöörde programm 2019-2022

Tulemusvaldkond	Haridus
Tulemusvaldkonna eesmärk	Kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärrika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus
Valdkonna arengukava	Eesti elukestva õppe strateegia 2020

Programmi eesmärk ja lühikokkuvõte

IKT on tänapäeval üks peamisi tööriistu mistahes majandus- ja eluvaldkonna konkurentsivõime tõstmisel. Digipädevus on üks kaheksast elukestva õppe võtmepädevusest, seda võib laiemalt defineerida kui enesekindlat, kriitilist ja loovat IKT kasutamist töö, õppimise, puhkuse ja ühiskonnaelus osalemisega seotud eesmärkide saavutamiseks. Digipädevus on IKT baasoskused, teadmised ja hoiakud, mis on igale kodanikule vajalikud selleks, et infoühiskonnas turvaliselt ning konkurentsivõimeliselt tegutseda. Kaasaegse õpikäsituse tulemuslikule juurutamisele ning õppekvaliteedi tõusule aitavad kaasa digipädevad õpilased ja õpetajad/õppejõud/koolijuhid ning õppimist soodustav digitaristu, sh isiklikud digiseadmed, koosvõimelised infosüsteemid ja digitaalne õppevara ning selle kasutamise meetodid. Aina enam on oluline meie noortes kujundada loovust, innovatiivsust ning oskust ise Eestile kui digiriigile omast uudset infotehnoloogiat luua. Sellisel on IKT keerukamate oskuste õppe kättesaadavuse tagamine lasteaedades ning üldhariduskoolides samuti Digipöörde üheks olulisimaks eesmärgiks seatud.

Programmi eesmärk on rakendada õppimisel ja õpetamisel kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, parandada kogu elanikkonna digioskusi ning tagada ligipääs uue põlvkonna digitaristule.

Programmist toetakse **õpilaste digipädevuste** arendamist, **IKT õppe** juurutamist kõikides koolides ning muutuvat õpikäsitust toetava ja riiklike õppekavade elluviimiseks vajaliku **digitaalse õppevara**, sh e-hindamisvahendite arendamist ja kasutuselevõttu üldhariduskoolides ning kutseõppeasutustes. Digipöörde programmi toel jätkuvad hariduse valdkonna **koosvõimeliste infosüsteemide** arendus- ja juurutustööd.

Programm aitab kaasa kõigi viie Eesti elukestva õppe strateegia 2020 eesmärkide täitmisele: muutunud õpikäsitus, pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid, digipööre elukestvas õppes, võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv.

2019. aastal jätkatakse järgmiste programmi tegevustega

- Jätkatakse õpilaste digipädevuste mõõtmist põhikoolis ja gümnaasiumis ning alustatakse mõõtmist kutseõppeasutustes, samuti võetakse kasutusse 2018. aastal välja töötatud üldpädevuste (õpi-, enesemääratlus- ja suhtluspädevus) hindamisvahendid (partner SA Innove).
- Jätkatakse e-testide (e-tasemetööd, e-eksamid) arendamist ja korraldamist üldhariduses (partner SA Innove).

- Jätkatakse uuendusliku õppevara kasutuselevõtu toetamist – põhikoolide digiõpikud, keskkariduse digitaalsed õppematerjalid, kutsehariduse simulaatorid ja Klass+ koolidevahelised ühisprojektid. Õpetajate ja õppejõudude digipädevuse arendamine ja haridustehnoloogilise toe tagamine. Soodustatakse haridusinnovatsiooni teket läbi iduettevõtete.
- Rahastatakse IT-haridust alus-, üld- ja kutsehariduses ning tehnoloogia kasutamist toetavaid programme.
- Rakendatakse toetusmeetmeid, mis soodustavad koolide digiküpsuse arengut ning jätkatakse koolide ja lasteaedade toetamist IT keerukamate oskuste õppe kättesaadavaks tegemisel kõikidele õpilastele (partner SA HITSA).
- Jätkatakse hariduse valdkonna infosüsteemide arendamist ning nende koosvõimelisuse kasvatamist.

Programmi mõõdikud

Mõõdik	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
				Sihttase				
Programm aitab kaasa järgmiste Eesti elukestva õppe strateegia 2020 indikaatorite saavutamisele:								
LTT (loodus- ja täppisteadused, tehnika, tootmine ja ehitus) erialade lõpetajate osakaal (%) kõrghariduses	26,5	27,4	28,9	28	28,5	29	30	30
Digipädevustega 16–74-aastaste inimeste osakaal (%)	87	87	88	-	-	95	-	-
Programmi mõõdikud:*								
Põhikoolilõpetajate osakaal, kellel on tõendatult olemas IKT baasoskused (%)	-	80**	82**	84**	-	100	100	100
Meede 1. Digikultuuri integreerimine õppeprotsessi								
<i>Eesmärk: Õppijate ja õpetajate digipädevuse arendamine.</i>								
Põhikoolilõpetajate osakaal, kellel on tõendatult olemas IKT baasoskused (%)	-	80**	82**	84**	-	100	100	100
Meede 2. Eelduste loomine digikultuuri integreerimiseks õppetöösse								
<i>Eesmärk: Kvaliteetse digitaalse õppevara oskuslik kasutamine muudab õppimise ja õpetamise efektiivsemaks ja õppija vajadusi enim arvestavamaks.</i>								
Valdkondade arv, milles on välja töötatud uuenduslik õppevara	-	6	7	8	-	12	12	12

* Osad varem programmis olnud (EK uuringul põhinevad) mõõdikud on 2019-2022 programmist eemaldatud, kuna nende senisel kujul seiramisega pole otstarbekas jätkata. Vt täpsemalt programmi seletuskirjast.

** 2016 ja 2017 mõõdeti tegelikult 8. klassi õpilaste osakaalu, kes hindasid oma IKT oskuste (sh seadmete kasutamine, digitaalne infootsing ja info analüüs, digimaterjalide loomine, probleemide lahendamine digiseadmete abil, aga ka arvutiga seotud turvalisus ning privaatsuse kaitse) taset üle keskmise. 2018. a tulemus on katsetusliku digipädevuse tasemetöö tulemus, millisel puhul põhikooli 9. klass tegi testi ja 84% õpilaste oskused olid keskmised või üle keskmise. 2019. aastal viiakse tasemetöö läbi 8. klassi õpilaste hulgas.

Programmi meetmed, tegevused ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Meede/ Tegevus/ Tulemus	*	2019	2020	2021	2022
Meede 1. Digikultuuri integreerimine õppeprotsessi	K	2 063	2 237	1 757	1 647
1.2. Uuenduslike tegevuste toetamine digilahenduste lõimimiseks õppesse ja õppekavasse	K	862	1 162	1 162	1 112
<i>Tulemus: põhikoolilõpetajad omavad IKT baasoskusi (2020), kõikides üldhariduskoolides pakutakse õpilastele IKT õpet (2020).</i>					
1.3. Õpetajate/õppejõudude digipädevuse arendamine ja haridustehnoloogilise toe tagamine	K	475	475	475	475

Tulemus: 95% koolidest on loonud vajalikud eeldused ning lõimivad digilahendusi õppetegevuses ning õppekorralduses eesmärgistatult (2021).					
1.4. E-hindamise metoodika arendamine ja rakendamine	K	898	743	0	0
Tulemus: valmisolek välishindamise testid (eksamid ja tasemetööd) vaid digitaalsel kujul läbi viia. E-testide (e-eksamid, e-tasemetööd) korraldus on kooskõlas hariduspoliitiliste otsustega ning planeeritult ellu viidud (2020).					
Meede 2.Eelduste loomine digikultuuri integreerimiseks õppetöösse	K,I	11 132	10 803	9 314	6 556
2.1 Kaasaegse ning uuendusliku õppevara arendamine (üld-ja kutsehariduses) ja selle kasutuselevõtt	K	8 536	8 256	6 047	3 279
Tulemus: Digitaalse õppematerjali piisav kättesaadavus on tagatud üldhariduse kõigis ainevaldkondades. Kutsehariduses on õppevara arendatud ja/või kättesaadavaks tehtud vastavalt vajaduste kaardistusele. Kutseõppeasutuste õppimisvõimalused on kaasajastatud simulaatorite kasutuselevõtu abil. Üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste digitaristu on digikultuuri õppesse integreerimiseks piisav.					
2.2 Hariduse valdkonna e-teenuste arendamine ning haldusala IKT tegevuste koordineerimine	K	1 456	1 431	1 441	1 441
	I	1 140	1 116	1 826	1 836
Tulemus: Hariduse valdkonna infosüsteemid on koosvõimelised ja vastavad kasutajate vajadustele.					
KOKKU KULUD		12 055	11 924	9 245	6 367
KOKKU TULUD		9 712	9 306	6 617	3 739
KOKKU INVESTEERINGUD		1 140	1 116	1 826	1 836

*K-kulud, I-investeeringud

Andres Ääremaa
e-teenuste osakonna juhataja